

Funded by
the European Union

VET-WEB

Valorising Experiences for Training in Western Balkans (Valorizacija iskustava i jačanje kapaciteta Zapadnog Balkana)

01. januar 2023 – 31. decembar 2024

Broj projekta: 101092483

D3.4 Konačne validirane VETWEB isporuke

Funded by
the European Union

SADRŽAJ

Radni paket	3
Tip isporuke	D3.4
Nivo širenja informacija	PU - Public
Vodeći partner	CONSORZIO COMMUNITAS
Odgovorno tijelo	CONSORZIO COMMUNITAS
Autori	CONSORZIO COMMUNITAS Contribution All Partners
Recezeni	All Partners
Verzija	1

Funded by
the European Union

SADRŽAJ PO STRANAMA

SADRŽAJ	2
UVOD.....	4
CILJ IZVJEŠTAJA	4
KORIŠĆENA METODOLOGIJA	4
ZAVRŠNA RAZMATRANJA U VEZI SA ISPORUKAMA	5
MODEL SARADNJE.....	5
TRENINZI I ALATI.....	6
ZAKLJUČCI	7

Funded by
the European Union

UVOD

PROJEKAT VET-WEB

VET-WEB odgovara na potrebe sistema stručnog obrazovanja i obuka (VET) u zemljama Zapadnog Balkana, posebno u Albaniji i Crnoj Gori, kako bi se inovirao i modernizovao, s ciljem unapređenja njegove održive konkurentnosti, atraktivnosti i sposobnosti pružanja usluga obuke u skladu sa zahtjevima novih, rastućih ekonomskih sektora. Time doprinosi uključivanju u tržište rada osoba iz ruralnih i marginalnih (periurbanih) područja.

TEMATSKE OBLASTI koje VET-WEB podržava možemo podijeliti na: unapređenje znanja, tehničkih, menadžerskih i pedagoških vještina nastavnika i trenera u okviru stručnog obrazovanja i obuka; Ključne kompetencije, uključujući preduzetništvo.

Primarna ciljna grupa VET-WEB-a su: 1) menadžeri, treneri i osoblje - pružaoci stručnog obrazovanja i obuka u Albaniji i Crnoj Gori; operateri, HR menadžeri i direktori preduzeća; operateri i menadžeri socijalnih preduzeća aktivnih u oblasti socijalne i radne inkluzije; operateri i donosioci odluka u centrima za zapošljavanje i socijalnim službama.

Sekundarna ciljna grupa: mladi sa niskim nivoom kvalifikacija, starosti od 18 do 24 godina, koji se nalaze u najranjivijim situacijama zbog socijalnih (npr. siromaštvo), geografskih (npr. ruralna područja) i rodni razloga (žene).

SPECIFIČNI CILJEVI VET-WEB projekta su:

Među specifičnim ciljevima ističe se podsticanje protoka i razmjene znanja između sistema stručnog obrazovanja i učesnika na tržištu rada, kako bi se premostio jaz između dvije strane tržišta rada i skratila tranzicija iz svijeta obrazovanja u svijet rada, posebno u rastućim ekonomskim sektorima.

CILJ IZVJEŠTAJA

Izvještaj prikuplja isporuke aktivnosti 3.3 i precizira inpute i dobijene komentare i zaključke od krajnjih korisnika i partnera u vezi sa 4 glavne isporuke projekta VET-WEB.

KORIŠĆENA METODOLOGIJA

Kako bi se obezbijedila veza između rezultata prikazanih u isporuci 3.3 i same isporuke, Konzorcijum je, pored onoga što je već urađeno tokom faze testiranja, odlučio da tokom sastanka u Milanu,

Funded by
the European Union

održanog 4. i 5. decembra 2024. godine, organizuje okrugli sto o isporukama i njihovoj budućoj održivosti. Ovo je omogućilo svim partnerima, posebno onima iz Crne Gore i Albanije, da sumiraju rezultate obuka i otvoreno diskutuju o relevantnosti, upotrebljivosti i nedostacima isporuka.

Pored toga, okrugli sto pružio je priliku za slobodnu razmjenu informacija o nacionalnim okvirima i izazovima koje oni donose, što je ključni element koji može ubrzati ili usporiti primjenu instrumenata i alata u sistemu stručnog obrazovanja i obuka.

ZAVRŠNA RAZMATRANJA U VEZI SA ISPORUKAMA

Uzimajući u obzir dokaze iz isporuke 3.3 i rezultate sa okruglog stola, jasno je da su sve tri isporuke uspjele da odgovore kako na potrebe partnera, tako i na ciljeve projekta. Ipak, za njihovo dalje održavanje i održivost, važno je razmotriti sljedeće prijedloge dobijene od strane partnera i učesnika u aktivnostima obuke:

MODEL SARADNJE

CRNA GORA

Pored opšte saglasnosti o efikasnosti modela, partneri iz Crne Gore predložili su nastavak aktivnosti diseminacije i razmjene osoblja kako bi se optimizovao i unaprijedio uticaj modela. Prijedlozi su uključivali:

- Jačanje i razvoj javnih politika za poboljšanje koordinacije između obrazovnih i službi za zapošljavanje;
- potrebu za povećanim ulaganjem u stručnu obuku kroz finansiranje, infrastrukturu i regulatorne okvire;
- pojačanu podršku za inkluziju osoba u nepovoljnom položaju i mladih;
- širi pristup kvalitetnim programima stručnog obrazovanja i obuke.

ALBANIJA

S obzirom da se naišlo na veliki interes za model, albanski partneri su, kako bi se poboljšala upotrebljivost i relevantnost modela, zatražili širu paletu studija slučaja, priručnika i vizualnih pomagala. Dodatni prijedlozi uključivali su jače naglašavanje angažmana ključnih aktera, posebno između VET organizacija i centara za zapošljavanje.

BELGIJA

Po mišljenju nekih učesnika, kvalitet modela zahtijevao je više praktičnih primjera kako bi se omogućilo lokalno razumijevanje njegove primjene.

ŠPANIJA

Partneri su izrazili želju za stalnim praćenjem razvoja i promjena u nacionalnim modelima stručnog obrazovanja i obuke različitih zemalja nakon završetka projekta.

ITALIJA

Model je validiran bez primjedbi.

MODEL UPRAVLJANJA I UKLJUČIVANJA

CRNA GORA

Partneri su se saglasili oko kvaliteta modela, ali su predložili dublji fokus na njegovu primjenjivost u lokalnom kontekstu kroz dodatne obuke, po mogućnosti uživo.

ALBANIJA

Kao i u prethodnom modelu, partneri su validirali model upravljanja i inkluzije, ali su, zbog velikog interesovanja za model, albanski partneri predložili:

- detaljno vođenje u vezi sa angažovanjem ključnih aktera;
- širu paletu studija slučaja i vizualnih pomagala;
- jasniju povezanost između alata i benefita za krajnje korisnike.

Kao i u slučaju Crne Gore, dodatne obuke mogle bi riješiti ove aspekte.

BELGIJA

Iznesen je zahtjev za dodatkom više praktičnih primjera ili studija slučaja.

ŠPANIJA

Kako bi se unaprijedili rezultati modela, partneri su zatražili redovno ažuriranje regulativa EU zemalja za najranjivije osobe i u odnosu između stručnog obrazovanja i sistema socijalne zaštite.

ITALIJA

Model je validiran bez primjedbi.

TRENINZI I ALATI

CRNA GORA

Prijedlozi za dalja unapređenja odnosili su se na mogućnost uključivanja više praktičnih vježbi kako bi se sadržaj ažurirao i fokusirao na specifične oblasti. Pored toga, zatražen je poseban fokus na priznavanje vještina stečenih u neformalnom okruženju, posebno onih stečenih u trećem sektoru kroz volontiranje ili obrazovne usluge zasnovane na zajednici.

Funded by
the European Union

ALBANIJA

Partneri su izrazili veliko zadovoljstvo alatima i obukama, ali su zatražili više praktičnih primjera i studija slučaja.

BELGIJA

Partner je validirao model i istakao značaj dodatnih elemenata studija slučaja.

ŠPANIJ

Obuke i alati su validirani bez primjedbi.

ITALIJA

Partneri su validirali model, navodeći povratne informacije sa obuka, posebno u pogledu potrebe za detaljnijim informacijama i uputstvima vezano za funkcionalnost i korišćenje Europass-a.

ZAKLJUČCI

Generalno, kako bi se povećala implementacija modela i podržala upoznatost sa EU okvirima i alatima u zemljama partnerima Zapadnog Balkana, mogli bi se razmotriti sljedeći elementi:

- Organizovanje daljih programa obuka za detaljnije prilagođavanje alata na nacionalnom nivou;
- Podsticanje saradnje između ključnih aktera, kao što su poslovne organizacije, VET i obrazovne institucije, centri za zapošljavanje, kako bi se osigurala šira upotreba alata i obezbijedio njihov maksimalni uticaj;
- Ažuriranje modela sa studijama slučaja i organizovanje radionica, seminara i studijskih posjeta kako bi se kontinuirano inspirisali akteri i donosioci odluka na nacionalnom i lokalnom nivou;
- Promovisanje politika koje podržavaju implementaciju alata na nacionalnom nivou.